

Kursplan

för kurs på grundnivå

Teckenspråk
Sign Language

30.0 Högskolepoäng
30.0 ECTS credits

Kurskod:	UQ202N
Gäller från:	HT 2008
Fastställt:	2008-06-10
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Ämne	Specialpedagogik

Beslut

Kursen ges i inriktningen *Teckenspråk och Svenska för döva med didaktisk inriktning* inom läraryrket.

Kursen vänder sig till studerande som avser att arbeta inom skolans tidigare år.

Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet. Denna kursplan är fastställd av prefekten 2008–06–10.

Kursplanen är giltig fr.o.m. termin H08.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

För tillträde till kursen krävs att studenten är antagen till läraryrket med profil mot dövhet och hörselskada och är godkänd i minst 52,5 högskolepoäng (hp) i profilkurserna Obligatorisk specialisering I och II, 30 + 30 hp (Specialisering 1 – Dövas och hörselskadades tvåspråkighet och forskningsmetodik samt Specialisering 2 – Dövhet och hörselnedsättning, språk och lärande).

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
DK11	Tecknets form och betydelse	10
DK12	Teckenspråksgrammatik	10
DK13	Analys av teckenspråkstexter	10

Kursens innehåll

Kursen ger grundläggande kunskaper om tecken-, sats- och textstrukturen i det svenska teckenspråket, grundläggande färdigheter i tecken- och texttranskription och i användning av annotationsverktyg.

I de olika delkurserna integreras ett ämnesteoretiskt och ämnesdidaktiskt perspektiv. Varje delkurs innehåller verksamhetsförlagd utbildning vari studenterna deltar och medverkar i organisering, planering, genomförande och utvärdering av undervisning inom verksamhetsområdet.

Varje delkurs innehåller 7,5 hp ämne teori, 1 hp didaktik och 1,5 hp VFU (verksamhetsförlagd utbildning). Den senare läggs i en sammanhållen treveckorsperiod under kursen.

Tecknets form och betydelse, 10 hp

Delkursen ger grundläggande kunskaper om tecknets form och betydelse och om teckenbildningsprocesser.

Delkursen ger också färdigheter i det svenska transkriptionssystemet, samt orienterar om teckenspråkslexika.

Teckenspråksgrammatik, 10 hp

Delkursen ger grundläggande kunskaper om satsens form och funktion, satstyper, ordföljd och icke-manuella syntaktiska markörer, samt ordklasser och morfologiska processer i teckenspråket.

Analys av teckenspråkstexter, 10 hp

Delkursen ger grundläggande kunskaper om samtalsstruktur och narrativ text i teckenspråket. Delkursen ger också färdigheter i användning av annotationsverktyg för dokumentation och analys av teckenspråksmaterial.

Förväntade studieresultat

Efter att ha genomgått kursen ska studenten kunna:

- beskriva teckenstrukturen och teckenbildningsprocesser,
- redogöra för teckenspråkets centrala grammatiska processer,
- transkribera och analysera teckenspråkstexter,
- använda såväl ämnesteoretiska som ämnesdidaktiska kunskaper vid planering, organisering, genomförande och utvärdering av undervisning,
- redogöra för sina erfarenheter från den verksamhetsförlagda delen av utbildningen ur ett integrerat ämnesteoretiskt och ämnesdidaktiskt perspektiv.

Undervisning

Undervisningen ges i form av föreläsningar, seminarier och gruppövningar samt i form av verksamhetsförlagd utbildning.

Undervisning ges i mån av resurser.

Obligatorisk närvaro.

Kunskapskontroll och examination

Kursen examineras genom salskrivningar och hemskrivningar, samt genom aktivt deltagande vid undervisningstillfällena och fullgörande av uppgifter, enskilt och i grupp.

Betygsättning på kurs sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Otillräckligt

F = Helt otillräckligt

För den verksamhetsförlagda delen ges endast betyget U (underkänt) eller G (godkänt).

Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser samt för den verksamhetsförlagda delen G.

Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget F eller Fx på ett prov har rätt att genomgå ytterligare fyra prov så länge kursen ges. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget F eller Fx på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen. Med prov jämföras också andra obligatoriska moment eller delmoment i kursen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges, eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminersperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna ovan.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen utgör inriktning II, språk och språkutveckling, inom lärarprogrammet med profil mot dövhet och hörselskada.

Kurslitteratur

Tecknets form och betydelse, 10 hp

Ahlgren, Inger & Bergman, Brita (2006). Det svenska teckenspråket. I: *Teckenspråk och teckenspråkiga. Kunskaps- och forskningsöversikt*. Statens offentliga utredningar. (2006:29). (s. 20□26, 33□35, 39). <http://regeringen.se/sb/d/108/a/60648>

Ahlgren, Inger; Bergman, Brita; Björkstrand, Thomas; Johansmide, Lena & Wallin, Lars (2004). *Digital version av svenskt teckenspråkslexikon. Version 1.1*. (DVD) Stockholm: Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. (Se Internetversionen på <http://www.ling.su.se/tsp>)

Bergman, Brita (1977). *Tecknad svenska. FoU-Rapport nr 28*. Stockholm: Skolöverstyrelsen Liber/Läromedel. (s. 33□74, 93□110).

Bergman, Brita & Björkstrand, Thomas (1993). *Kompendium i teckentranskription*. Stockholm: Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. (26 s).

Dahllöf, Mats (1999). *Språklig betydelse*. Lund: Studentlitteratur. (s. 19□22, 63□68).

Wallin, Lars (1982). *Sammansatta tecken i svenska teckenspråket. Forskning om teckenspråk VIII*. Stockholm: Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. (27 s).

Wallin, Lars (1994). *Polysyntetiska tecken i svenska teckenspråket*. Doktorsavhandling. Stockholm: Avdelningen för teckenspråk, Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. (s. 11□22, 39□44).

Teckenspråksgrammatik, 10 hp

Ahlgren, Inger & Bergman, Brita (2006). Det svenska teckenspråket. I: *Teckenspråk och teckenspråkiga. Kunskaps- och forskningsöversikt*. Statens offentliga utredningar. (2006:29). (s. 27□33, 35□38, 43□47). <http://regeringen.se/sb/d/108/a/60648>

Bergman, Brita (1990). *Verb och adjektiv: Några morfologiska processer i det svenska teckenspråket*. Föreläsninganteckningar. Stockholm: Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. (8 s).

Bergman, Brita (1995). *Kompendium i teckenspråksgrammatik*. Stockholm: Avdelningen för teckenspråk, Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. (54 s).

Dahl, Östen (2003). *Grammatik*. Lund: Studentlitteratur. (s. 29□119).

Wallin, Lars (1994). *Polysyntetiska tecken i svenska teckenspråket*. Doktorsavhandling. Stockholm: Avdelningen för teckenspråk, Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. (s. 45□52).

Analys av teckenspråkstexter, 10 hp

Ahlgren, Inger (1994). *Texttyper*. Föreläsninganteckningar. Stockholm: Avdelningen för teckenspråk, Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. (10 s).

Bergman, Brita. (1982). *Teckenspråkstranskription. Forskning om Teckenspråk X*. Stockholm: Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. (s. 27□35).

Bergman, Brita. (1991). *Förkortad version av arbetspapper nr 2 om Lokalisation*. Stockholm: Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. (17 s).

Bergman, Brita (2007). Det svenska teckenspråket □ ett språk i fyra dimensioner. *Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademiens årsbok 2007*. (s. 39□52).

Engberg-Pedersen, Elisabeth (1991). *Lærebog i tegnsprogsgrammatik*. København: Døves Center for Total Kommunikation. (Avser kapitlet □Referens□, i svensk översättning av Lars Wallin 1998.) (s. 57□75).

Mesch, Johanna (1998). *Teckenspråk i taktill form. Turtagning och frågor i dövblindas samtal på teckenspråk*. Doktorsavhandling. Stockholm: Avdelningen för teckenspråk, Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. (s. 23□34).

Mesch, Johanna (2007). *Annoteringsprogrammet ELAN*. Lathund för ELAN version 3.0 Windows och Mac. Stockholm: Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. (11 s).

Ytterligare material om högst ca 30 sidor kan tillkomma.

Dessutom tillkommer videoinspelade och transkriberade teckenspråkstexter för analys.